

PRAVIDLA NĚKTERÝCH VZTAHŮ MEZI STATUTÁRNÍM MĚSTEM OPAVOU A OBCHODNÍMI SPOLEČNOSTMI, V NICHŽ MÁ MĚSTO MAJETKOVOU ÚČAST

I.

Úvodní ustanovení

1. Tato pravidla upravují některé vztahy mezi statutárním městem Opavou (dále také jen „**město**“) a obchodní společnostmi, v níž má město majetkovou účast (dále také jen „**městská společnost**“), a některé záležitosti s tím související.
2. Účelem těchto pravidel – zohledňujících specifické postavení městských společností, které jsou sice soukromoprávními subjekty, v nichž je však v důsledku účasti města coby veřejnoprávní korporace přítomen jistý veřejnoprávní prvek – je především nastavení transparentních vztahů mezi městem a městskou společností, které mohou napomoci plnění úkolů, pro které byla městská společnost založena, jakož i řádnému hospodaření městské společnosti.
3. Tato pravidla se uplatní především ve vztahu k městským společnostem, jejichž je město jediným společníkem v případě společnosti s ručením omezeným nebo jediným akcionářem v případě akciové společnosti (dále také jen „**jediný společník**“) nebo v nichž má město většinovou majetkovou účast. Ustanovení z povahy věci aplikovatelná na ostatní městské společnosti se však použijí i na tyto ostatní městské společnosti.

II.

Právní povaha městské společnosti

1. Městská společnost je soukromoprávní obchodní korporací, jejíž právní poměry upravuje zejména zákon o obchodních korporacích¹ a občanský zákoník².
2. Městská společnost, jejímž jediným společníkem je město, je dle judikatury³ veřejnou institucí⁴, která je povinným subjektem dle zákona o svobodném přístupu k informacím⁵. Město po svých zástupcích v orgánech městské společnosti vyžaduje, aby tuto skutečnost respektovali a v souladu s ní postupovali.
3. Povaha městské společnosti, jejímž je město jen jedním z více společníků v případě společnosti s ručením omezeným nebo jedním z více akcionářů v případě akciové společnosti (dále tak jen „**společník**“), nejsou-li všichni společníci povinnými subjekty dle zákona o svobodném přístupu k informacím, je v současné době vzhledem k rozporným nálezům Ústavního soudu⁶ nejasná. Město však v zájmu transparentnosti upřednostňuje výklad⁷, podle něhož je městská společnost, v níž má město většinovou majetkovou účast, veřejnou institucí, a po svých zástupcích v orgánech městské společnosti vyžaduje, aby takový výklad respektovali a v souladu s ním postupovali.
4. Skutečnost, že je městská společnost veřejnou institucí, neznamená, že je povinna poskytnout veškeré požadované informace. I v případě, že je městská společnost veřejnou institucí, nemusí (nesmí) být informace, o jejíž poskytnutí bylo požádáno, poskytnuta, je-li dán zákonem

¹ zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích)

² zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

³ rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 5 As 236/2016 ze dne 26. 10. 2017, náleží Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 618/18 ze dne 2. 4. 2019

⁴ § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

⁵ zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

⁶ usnesení Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 618/18 ze dne 21. 2. 2019, potažmo náleží Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 260/06 ze dne 24. 1. 2007 (dále také jen „**nález Letiště Praha**“) a náleží Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 1146/16 ze dne 20. 6. 2017 (dále také jen „**nález ČEZ**“)

⁷ plénum Ústavního soudu nepřijal návrh stanoviska II. senátu Ústavního soudu v právní věci vedené pod sp. zn. II. ÚS 618/18, jehož podstata spočívala v právní větě: „Veřejnou institucí z hlediska základního práva na přístup k informacím je taková právnická osoba, v níž má stát nebo jiná veřejnoprávní korporace většinovou majetkovou účast.“; závěr, že rozhodující pro posouzení, zda je právnická osoba povinným subjektem dle zákona o svobodném přístupu k informacím, či nikoli, je převaha znaků charakterizujících danou právnickou osobu dle kritérií vymezených v nálezě Letiště Praha, učinil Krajský soud v Ostravě ve svém rozsudku sp. zn. 22 A 55/2017 ze dne 29. 4. 2019 (dále také jen „**rozsudek SFC**“), v němž shledal společnost Slezský fotbalový klub Opava a.s., v níž má město majetkovou účast ve výši 99,25 % základního kapitálu společnosti, povinným subjektem podle zákona o svobodném přístupu k informacím (tento rozsudek dle údajů systému infoSoud nabyl právní moci dne 31. 5. 2019)

stanovený⁸ nebo judikaturou dovozený důvod pro odmítnutí žádosti o poskytnutí informace či její části.

III.

Práva města jako společníka městské společnosti

1. Práva města jako společníka městské společnosti upravuje především zákon o obchodních korporacích a zakladatelské právní jednání dané městské společnosti (dále také jen „**stanovy**“).
2. Město považuje za žádoucí, aby práva města jako společníka byla v zájmu transparentnosti hospodaření městské společnosti ve stanovách způsobem, který je v souladu se zákonem a který neohrozí řádné fungování městské společnosti, adekvátně posílena, a to zejména v oblasti rozhodování o nejzávažnějších právních jednáních městské společnosti a v oblasti práva města na informace o městské společnosti.
3. Za nejzávažnější právní jednání městské společnosti, k nimž by si měl statutární orgán městské společnosti dle stanov vyžádat předchozí souhlas dozorcí rady městské společnosti, případně valné hromady městské společnosti, město považuje – při zohlednění specifik dané městské společnosti – například:
  - a) nabývání, zcizování nebo zatěžování nemovitých věcí;
  - b) nabývání, zcizování nebo zatěžování movitých věcí, jejichž hodnota přesáhne určitou peněžní částku;
  - c) právní jednání související s realizací investičního záměru, přesáhnou-li předpokládané náklady na realizaci daného investičního záměru určitou peněžní částku;
  - d) uzavření smlouvy o úvěru, smlouvy o zápůjčce nebo poskytnutí zajištění závazku třetí osoby, přesáhne-li hodnota předmětu plnění určitou peněžní částku;
  - e) vydání cenného papíru;
  - f) sjednání nebo rozvázání pracovního poměru s vedoucím zaměstnancem městské společnosti, odvolání vedoucího zaměstnance z funkce, pověření stávajícího zaměstnance výkonem funkce vedoucího zaměstnance nebo odebrání tohoto pověření;
  - g) založení nebo zrušení dceřiné obchodní společnosti a rozhodnutí o účasti městské společnosti v jiné obchodní společnosti;
  - h) právní jednání s hodnotou plnění přesahující určitou peněžní částku.
4. O uplatnění práv města jako společníka městské společnosti rozhoduje orgán města, který je k tomu příslušný dle zákona o obcích⁹.

IV.

Práva města jako společníka týkající se valné hromady městské společnosti

1. Je-li město jediným společníkem městské společnosti, nekoná se valná hromada a působnost valné hromady vykonává město, za které ve věcech náležejících do působnosti valné hromady rozhoduje ve vyhrazené pravomoci rada města¹⁰; pravidla pro rozhodování rady města upravuje příloha Jednacího řádu rady statutárního města Opavy¹¹.
2. Je-li město jedním z více společníků městské společnosti, deleguje město svého zástupce na valnou hromadu městské společnosti (dále také jen „**delegát**“), jehož prostřednictvím město uplatňuje svá práva společníka na valné hromadě; rozhodnutí o určení delegáta je ve vyhrazené pravomoci zastupitelstva města¹².
3. Delegát je povinen se valné hromady účastnit a hájit na ní oprávněné zájmy města.
4. Práva města coby společníka na valné hromadě delegát uplatňuje v souladu s pokyny udělenými orgánem města, do jehož pravomoci rozhodnutí o dané záležitosti zařazené na pořad valné hromady náleží¹³. Nebyly-li pokyny uděleny, delegát uplatňuje práva města jako společníka na

⁸ např. § 7 až 11 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

⁹ zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

¹⁰ § 102 odst. 2 písm. c) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

¹¹ Pravidla pro rozhodování statutárního města Opavy jako jediného společníka či jediného akcionáře kapitálové obchodní společnosti při výkonu působnosti valné hromady, účinná od 1. 7. 2016

¹² § 84 odst. 2 písm. f) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

¹³ zastupitelstvu města je dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), např. vyhrazeno: dle § 84 odst. 2 písm. e) schvalovat zakladatelské listiny a stanovy městské společnosti (včetně jejich změn), dle § 84 odst. 2 písm. g) navrhnout zástupce města do orgánů městské společnosti a navrhnout jejich odvolání (nejednají-li se o městskou společnost, v níž je město jediným společníkem) nebo dle § 85 písm. e) rozhodovat o peněžitých i nepeněžitých vkladech do městské společnosti; v záležitostech nevyhrazených zastupitelstvu města zpravidla rozhoduje rada města

valné hromadě dle vlastního uvážení, vždy je však povinen racionálně hájit oprávněné zájmy města.

5. Před konáním valné hromady městské společnosti:
  - a) je Magistrát města Opavy (dále také jen „magistrát“) povinen neprodleně poté, co se dozví o konání valné hromady, tuto skutečnost oznámit delegátovi a poskytnout mu všechny dostupné související informace (zejména pozvánku na valnou hromadu);
  - b) je delegát povinen zajistit v souladu s platnými interními předpisy města a magistrátu¹⁴ zpracování písemného materiálu a jeho předložení příslušnému orgánu města k rozhodnutí¹³; materiál tedy musí obsahovat zejména údaje o pořadu valné hromady, návrh pokynů, které mají být delegátovi orgánem města uděleny, a důvodovou zprávu, která musí obsahovat především jasné a srozumitelné odůvodnění navrhovaného usnesení a jejíž přílohou musí být dokumenty, které jsou k seznámení s danou problematikou a k přijetí rozhodnutí potřebné.
6. Po konání valné hromady městské společnosti:
  - a) je delegát povinen předat magistrátu zápis z jednání valné hromady, případně sdělit magistrátu další důležité informace související s konáním valné hromady;
  - b) je magistrát povinen zápis z jednání valné hromady založit do dokumentace vedené o dané městské společnosti.

V.

Právo města na informace o městské společnosti

1. Město jako společník městské společnosti, je-li jí společnost s ručením omezeným, má právo na informace o městské společnosti upravené zákonem o obchodních korporacích¹⁵, případně stanovami.
2. Město jako společník městské společnosti, je-li jí akciová společnost, má právo obdržet na valné hromadě vysvětlení záležitostí týkajících se městské společnosti upravené zákonem o obchodních korporacích¹⁶, případně stanovami.
3. Zákon o obchodních korporacích tedy upravuje odlišně právo na informace o obchodní společnosti u společníka společnosti s ručením omezeným a u akcionáře akciové společnosti, přičemž právo akcionáře je výrazně omezenější. Tato právní úprava se přitom uplatní i v případě, kdy má obchodní společnost jediného společníka či jediného akcionáře.
4. Město považuje za žádoucí, aby za účelem posílení práva města na informace o městské společnosti stanovy městské společnosti, jejímž jediným společníkem je město nebo v níž má město většinovou majetkovou účast (z výše uvedeného důvodu zejména té, která je akciovou společností), obsahovaly povinnost městské společnosti, resp. jejích orgánů podávat městu jako společníkovi informace o závažných skutečnostech týkajících se fungování a hospodaření městské společnosti, a to jednak pravidelně (zpravidla čtvrtletně či pololetně), v naléhavých případech okamžitě a na výzvu města jako společníka neprodleně.
5. Jelikož kontrolním orgánem obchodní korporace je dle zákona o obchodních korporacích dozorčí rada, která disponuje oprávněními potřebnými k řádnému výkonu dohledu nad působností statutárního orgánu městské společnosti a nad činností městské společnosti, město – akcentuje přitom mimořádný význam role dozorčí rady – po svých zástupcích v dozorčí radě městské společnosti vyžaduje, aby svou funkci vykonávali maximálně svědomitě a odpovědně a aby při zjištění jakýchkoli nesrovnalostí neprodleně město informovali o zjištěných skutečnostech a navrhli mu řešení vzniklé situace.

VI.

Právo člena zastupitelstva města na informace o městské společnosti

1. Od práva města jako společníka získat informace o městské společnosti je třeba rozlišovat právo člena zastupitelstva města požadovat při výkonu funkce po městské společnosti, jejímž je město jediným společníkem, informace o této městské společnosti, které souvisejí s výkonem jeho

¹⁴ Jednací řád rady statutárního města Opavy, účinný od 1. 7. 2016, ve znění Dodatku č. 1, účinného od 20. 12. 2018; Směrnice pro přípravu a předkládání materiálů pro schůze rady statutárního města Opavy a zasedání zastupitelstva statutárního města Opavy, účinná od 8. 10. 2013

¹⁵ § 155 a násl. zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích)

¹⁶ § 357 a násl. zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích)

- funkce; informace musí být poskytnuta nejpozději do 30 dnů¹⁷. Město po svých zástupcích v orgánech městské společnosti vyžaduje, aby toto právo člena zastupitelstva respektovali.
2. Město má za to, že právo člena zastupitelstva města na informace o městské společnosti se vztahuje rovněž k městské společnosti, jejímž jediným společníkem město sice není, ale v níž má město většinovou majetkovou účast¹⁸. Město v zájmu transparentnosti po svých zástupcích v orgánech městské společnosti vyžaduje, aby takový výklad respektovali a v souladu s ním postupovali.
  3. Rozsah informací, na které má člen zastupitelstva města v rámci výkonu své funkce právo, je v současné době nejasný. Zatímco dle stanoviska ministerstva vnitra¹⁹ má člen zastupitelstva města při výkonu své funkce právo na informace o městské společnosti v rozsahu neomezeném, což znamená, že vůči členovi zastupitelstva nelze uplatnit omezení práva na informace stanovená zákonem²⁰, z judikatury²¹ vyplývá, že pro posouzení toho, zda má žadatel právo domáhat se požadovaných informací v režimu zákona o svobodném přístupu k informacím, je podstatné, zda na ně nedopadá některá z výluk uvedených v zákoně o svobodném přístupu k informacím, mj. i výluka týkající se ochrany obchodního tajemství; není přitom podstatné, že žadatel je zastupitel obce a své právo na poskytnutí požadovaných informací dovozuje z § 82 zákona o obcích. Vzhledem k tomu, že poskytnutí informace obsahující zejména obchodní tajemství nebo osobní údaje může ohrozit či poškodit městskou společnost, potažmo zprostředkovaně i samo město coby jejího společníka, ponechává město rozhodnutí o tom, zda a v jakém rozsahu městská společnost požadovanou informaci členovi zastupitelstva města poskytne, na racionálním uvážení městské společnosti zohledňujícím povinnost členů jejích orgánů vykonávat funkci s péčí řádného hospodáře, vyžaduje však, aby toto rozhodnutí bylo vždy řádně odůvodněno.
  4. Člen zastupitelstva města je povinen získané informace použít výlučně pro výkon své funkce člena zastupitelstva města a nesmí je využít k jiným účelům ani je zpřístupnit neoprávněné osobě či s nimi jinak protiprávně nakládat.

VII.

Obsazování orgánů městské společnosti

1. V případě městské společnosti, jejímž jediným společníkem je město, rozhoduje o volbě a odvolání zástupců města v orgánech městské společnosti rada města.
2. V případě městské společnosti, jejímž město není jediným společníkem, volí a odvolává členy orgánů městské společnosti valná hromada, přičemž navrhopvat zástupce města do orgánů městské společnosti a navrhopvat jejich odvolání je vyhrazeno zastupitelstvu města²².
3. Město v zájmu řádného fungování městské společnosti dbá o to, aby zástupci města v orgánech městské společnosti byly osoby, které jsou schopny vykonávat funkci v orgánu městské společnosti s nezbytnou loajalitou i s potřebnými znalostmi a pečlivostí (péče řádného hospodáře)²³.
4. Při výběru zástupce města v orgánu městské společnosti jsou pro město rozhodující odborné znalosti, schopnosti a zkušenosti kandidáta na danou funkci a jeho morální kredit; na politickou příslušnost kandidáta nebude brán zřetel.
5. Při výběru zástupce města v orgánu městské společnosti město upřednostňuje otevřené výběrové řízení, jež má vysoký potenciál nalézt nejlepšího kandidáta pro danou funkci.
6. Podmínky, za kterých má být funkce v orgánu městské společnosti vykonávána (zejména otázka odměňování za výkon funkce), musí magistrát s kandidátem na danou funkci projednat před jeho zvolením.

¹⁷ § 82 písm. c) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

¹⁸ V návaznosti na městem preferovaný výklad, že „Veřejnou institucí z hlediska základního práva na přístup k informacím je taková právnická osoba, v níž má stát nebo jiná veřejnoprávní korporace většinovou majetkovou účast.“ (plénum Ústavního soudu nepřijal návrh stanoviska II. senátu Ústavního soudu v právní věci vedené pod sp. zn. II. ÚS 618/18), má město za to, že má-li být městská společnost, v níž má město většinovou majetkovou účast, povinným subjektem dle zákona o svobodném přístupu k informacím, bylo by nelogické, aby nebyla osobou povinnou poskytovat informace dle zákona o obcích členům zastupitelstva města, které je jejím většinovým společníkem.

¹⁹ Stanovisko odboru veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra č. 1/2016 ze dne 13. 4. 2016, aktualizované k 1. 9. 2018 (Právo člena zastupitelstva obce na informace)

²⁰ např. § 7 až 11 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

²¹ rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 4 As 7/2018 ze dne 11. 4. 2018, rozsudek SFC (tj. rozsudek Krajského soudu v Ostravě sp. zn. 22 A 55/2017 ze dne 29. 4. 2019)

²² § 84 odst. 2 písm. g) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

²³ § 159 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

7. Na funkci v orgánu městské společnosti nesmí být navrhován kandidát, který nespĺňuje podmínky pro výkon dané funkce, který nevyjádřil vůli danou funkci vykonávat a který nevyjádřil souhlas danou funkci vykonávat za podmínek, které město nabízí, resp. které je město ochotno akceptovat.
8. Město považuje za nežádoucí, aby jedna osoba vykonávala funkci v orgánech více než dvou městských společností.

VIII.

Výkon funkce člena orgánu městské společnosti

1. Povinnosti člena orgánu městské společnosti upravuje především zákon o obchodních korporacích, občanský zákoník, stanovy a smlouva o výkonu funkce, kterou schvaluje valná hromada městské společnosti.
2. Vzhledem ke specifickému postavení městských společností zmíněnému v úvodu těchto pravidel a s tím související skutečnosti, že město jejich prostřednictvím naplňuje část své působnosti dané zákonem o obcích, město po svých zástupcích v orgánech městské společnosti vyžaduje, aby svou funkci vykonávali maximálně profesionálně, svědomitě a odpovědně, v zájmu dané městské společnosti, potažmo města.
3. Město považuje za žádoucí, aby s každým členem orgánu městské společnosti byla uzavřena smlouva o výkonu funkce, v níž budou v souladu se zákonem, stanovami i těmito pravidly upraveny povinnosti člena orgánu městské společnosti, zvláště ty, které město považuje za klíčové.
4. Město považuje za žádoucí, aby zejména problematika odměňování za výkon funkce byla ve smlouvě o výkonu funkce upravena co nejprecizněji.

IX.

Dokumentace o městské společnosti vedená městem

1. Město jako společník městské společnosti vede o každé městské společnosti přehledný spis.
2. Obsahem spisu jsou veškeré písemnosti, které se městské společnosti týkají a kterými město disponuje, zejména:
  - a) stanovy a jejich pozdější změny, včetně aktuálně platného úplného znění stanov;
  - b) rozhodnutí rady města jako jediného společníka městské společnosti;
  - c) ostatní rozhodnutí orgánů města týkající se městské společnosti;
  - d) smlouvy o výkonu funkce uzavřené mezi městskou společností a členem orgánu městské společnosti;
  - e) smlouvy uzavřené mezi městskou společností a městem;
  - f) pozvánky na valnou hromadu;
  - g) zápisy z jednání valné hromady;
  - h) výroční zprávy a účetní závěrky;
  - i) další informace poskytnuté městskou společností či delegátem městu jako společníkovi.
3. Úkoly spojené s vedením spisu je povinen plnit magistrát.

X.

Závěrečná ustanovení

1. Za plnění úkolů uložených těmito pravidly magistrátu odpovídá věcně příslušný člen vedení města – tj. primátor nebo náměstek primátora, který má danou městskou společnost v gesci.
2. S těmito pravidly magistrát seznámí dotčené osoby (zástupce města v orgánech městské společnosti, delegáta delegovaného na valné hromady městské společnosti) s výzvou, aby podle nich postupovaly.
3. Tato pravidla byla schválena Radou statutárního města Opavy dne ..... usnesením číslo ..... a Zastupitelstvem statutárního města Opavy dne ..... usnesením číslo .....
4. Tato pravidla nabývají účinnosti dnem následujícím po dni, kdy je schválil druhý (tj. poslední) z orgánů města uvedených v odst. 3 tohoto článku pravidel.

Ing. Tomáš Navrátil
primátor

Bc. Hana Brňáková
1. náměstkyně primátora